

Guia didàctica

Segon cicle d'educació infantil

www.cinemadretsinfants.cat

// Cicle de Cinema dels Drets dels Infants

A BARCELONA, VIDA SANA I SOSTENIBLE
2021 - 2022

HISTÒRIES D'ANIMALONS PER MENJAR SA I COMPARTIR

Jeroen Jaspaert, Tsuneo Gōda, Jonathan Holt,
Neville Astley i Mark Baker, i Alexandra Májová
i Kateřina Karhánková

Ajuntament de
Barcelona

ÍNDEX

PÀG.

<u>3</u>	1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS
<u>3</u>	1.1. Propòsit i enfocament
<u>4</u>	1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars
<u>5</u>	1.3. Drets a treballar
<u>5</u>	1.4. Marc legal relacionat
<u>7</u>	2. ELS CURTMETRATGES
<u>7</u>	2.1. Fitxes tècniques breus
<u>8</u>	2.2. Sinopsis de l'argument
<u>10</u>	2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar
<u>14</u>	3. PROPOSTA PEDAGÒGICA
<u>14</u>	3.1. Plantejament general
<u>14</u>	3.2. Per anar al cinema
<u>16</u>	3.3. Del cinema a l'aula
<u>19</u>	3.4. De l'aula al món
<u>19</u>	3.5. Recull de creacions escolars
<u>19</u>	3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat
<u>20</u>	4. MATERIAL COMPLEMENTARI
<u>20</u>	4.1. Enllaços d'interès
<u>20</u>	4.2. Bibliografia i filmografia

1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

La salut de les persones està clarament relacionada amb els hàbits nutricionals i la qualitat dels aliments, i amb evitar la ingestió de substàncies tòxiques per al cos humà. És molt important que infants i adolescents despleguin aquests coneixements i tinguin cura de la seva alimentació quotidiana.

Amb el títol **A Barcelona, vida sana i sostenible**, el Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI) de l'Ajuntament de Barcelona proposa una reflexió sobre els forts vincles entre la salut i una alimentació sostenible, a base de productes de proximitat i de qualitat. La intenció és acompanyar la infància i l'adolescència de Barcelona a prendre consciència de la importància que tenen els hàbits alimentaris per a una vida saludable. Per impulsar-ho, vol contribuir que infants i adolescents siguin coneixedors del valor nutritiu de tot allò que mengen.

L'edició 2021-22 del CCDI ofereix recursos per conèixer i debatre els drets dels infants vinculats a l'**alimentació sana i sostenible** dels nens i les nenes, i els nois i les noies de la ciutat. Ho fa partint de la legislació actual: Declaració Universal dels Drets Humans, Convenció sobre els Drets de l'Infant, Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona. Des del 2015, l'Ajuntament de Barcelona està adherit al [Pacte de política alimentària urbana de Milà](#). Aquest 2021 exerceix de Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible i porta als centres educatius de la ciutat els recursos necessaris per difondre i afavorir hàbits alimentaris saludables i prou equilibrats, sobretot entre infants i adolescents.

A educació infantil s'ha programat la sessió **Històries d'animals per menjar sa i compartir**, amb un migmetratge i quatre curtmetratges. La sèrie d'aventures servirà per cridar l'atenció dels infants més menuts envers el menjar sa: una rata roba provisions als animals del bosc, dos micos es fan la guitza fins que cuinen per als seus amics, el gos d'un carnisser no vol menjar pinso, al germanet de la Peppa Pig no li agraden les verdures, i dos ossets golafres discuteixen quin plat cuinar.

El recorregut pedagògic va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i a l'entorn dels nens i les nenes. Per facilitar-lo, el [web](#) disposa dels materials didàctics, les creacions de l'alumnat, i la informació sobre les sessions familiars, d'adolescents, i per a entitats socioeducatives i de lleure educatiu.

El **Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI)** és un programa educatiu que promou el Departament de Promoció de la Infància de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona, engegat l'any 2000 en col·laboració amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

L'edició **2021-22** del CCDI ofereix recursos per treballar a l'aula els **drets dels infants** vinculats a l'**alimentació sana i sostenible**.

1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars

1. Aprendre a ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma

- Acceptació positiva de les pròpies característiques, tant capacitats com limitacions personals.
- Actitud optimista, esforç i iniciativa per anar resolent situacions de dificultat: físiques, emocionals, relacionals i intel·lectuals; comptant amb l'ajut de les persones adultes o els iguals.
- Identificació de les emocions bàsiques: amor, alegria, tristesa, enuig i por a partir de les pròpies vivències. Associació amb causes i conseqüències. Relació entre coneixement i acció.
- Prudència davant algunes situacions de risc o perill.
- Autoregulació progressiva d'hàbits d'autonomia i rutines referits a la cura del cos: higiene, descans, alimentació, seguretat.
- Incorporació progressiva d'hàbits beneficiosos per a la salut com a benestar personal i interpersonal.

2. Aprendre a pensar i a comunicar

- Ús del dibuix com a mitjà de representació: observació de la realitat, processos, canvis.
- Identificació d'informacions proporcionades pels diferents mitjans de comunicació, i expressió de la pròpia opinió.
- Interès per compartir interpretacions, sensacions i emocions provocades per les produccions artístiques.
- Expressió i comunicació de fets, sentiments i emocions, vivències o fantasies a través del dibuix i altres produccions artístiques.
- Foment de l'expressió i comunicació d'emocions alienes per mitjà dels diferents llenguatges.

3. Aprendre a descobrir i tenir iniciativa

- Desig d'autonomia i iniciativa pròpia.
- Interès i confiança cap a les emocions pròpies i alienes.
- Curiositat i iniciativa per la descoberta, per fer-se preguntes, etc.

4. Aprendre a conviure i habitar el món

- Exercitació progressiva d'hàbits que afavoreixin la relació amb els altres: cura, atenció, escolta, diàleg i respecte.
- Interès i confiança per acostar-se afectivament a les emocions de les altres persones. Sensibilitat i percepció de les necessitats i els desitjos dels altres amb progressiva actitud d'ajuda i de col·laboració. Comportaments d'empatia i assertivitat.

1. Aprendre a ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma.

2. Aprendre a pensar i a comunicar.

3. Aprendre a descobrir i tenir iniciativa.

4. Aprendre a conviure i habitar el món.

1.3. Drets a treballar

1. Dret de tots els infants a una alimentació sana i saludable.
2. Dret dels infants a una vida sostenible, en contacte amb la natura.

1.4. Marc legal relacionat

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 4. (...) L'infant tindrà dret a créixer i a desenvolupar-se en bona salut. (...) L'infant tindrà dret a disposar d'alimentació, habitatge, esbarjo i serveis mèdics adequats.

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Article 6.2. Els estats membres han d'assegurar al màxim possible la supervivència i el desenvolupament de l'infant.

Article 24.2. Els estats membres han d'assegurar la plena aplicació [del dret de l'infant a gaudir del més alt nivell de salut possible] i, especialment, han de prendre les mesures següents:
c) En el marc de l'atenció primària de la salut, combatre les malalties i la desnutrició mitjançant, entre d'altres coses, l'aplicació de la tecnologia de què es disposi i el subministrament d'aliments nutritius adequats i d'aigua potable neta, prenent en consideració els perills i els riscos de pol·lució ambiental.

Article 27.2. Les mares, els pares o altres persones responsables de l'infant tenen l'obligació primordial d'assegurar, dins de les seves possibilitats econòmiques, les condicions de vida necessàries per al desenvolupament de l'infant, (...) principalment pel que fa a la nutrició, el vestit i l'habitatge.

Agenda 2030 sobre desenvolupament sostenible

Objectiu 2. Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Fites:

- 2.1. Per al 2030, posar fi a la fam i assegurar l'accés de totes les persones, en particular de les persones pobres i en situacions vulnerables, inclosos els lactants, a una alimentació sana, nutritiva i suficient durant tot l'any.
- 2.2. Per al 2030, posar fi a totes les formes de malnutrició (...).
- 2.4. Per al 2030, assegurar la sostenibilitat dels sistemes de producció d'aliments i aplicar pràctiques agrícoles resilents (...).

1. Dret de tots els infants a una alimentació sana i saludable.

2. Dret dels infants a una vida sostenible, en contacte amb la natura.

Guia didàctica

Segon cicle d'educació infantil

HISTÒRIES D'ANIMALONS PER MENJAR SA I COMPARTIR

Jeroen Jaspaert, Tsuneo Gōda, Jonathan Holt, Neville Astley
i Mark Baker, i Alexandra Májová i Kateřina Karhánková

1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

Capítol 3. Equitat i accions positives

Article 22. Infants i adolescents

Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral.

En particular:

b) Han de tenir garantits els recursos socials per al ple desenvolupament físic, mental, intel·lectual i ètic.

Pacte de política alimentària urbana de Milà

Accions recomanades: promoure dietes sostenibles i nutrició

7. Promoure dietes sostenibles (saludables, segures, culturalment adequades, ambientalment sostenibles i fundades en els drets) a través de programes pertinents en el camp de l'educació, la promoció de la salut i la comunicació, amb especial atenció a escoles, centres de atenció [primària], mercats i mitjans d'informació.

8. Lluitar contra les malalties no transmissibles associades a dietes inadequades i obesitat, amb especial atenció, quan sigui necessari, a reduir l'aportació de sucre, àcids grassos trans, carns i productes lactis-formatgers, i augmentant el consum de fruita, verdura i aliments no elaborats.

Accions recomanades: assegurar l'equitat social i econòmica

15. Redefinir els programes dels menjadors escolars i altres serveis alimentaris institucionals per tal d'oferir menjar sa, de procedència local/regional, de temporada i produïda de manera sostenible.

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Ajuntament de
Barcelona

Legislació autonòmica i local que regula els drets dels infants:

1. Catalunya

[Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència \(íntegra\).](#)

2. Barcelona

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona \(íntegra\).](#)

2. ELS CURTMETRATGES

2.1. Fitxes tècniques breus

Títol: *La rata del camí ral*

Títol original: *The Highway Rat*

Direcció: Jeroen Jaspaert

Guió: Jeroen Jaspaert. Basat en el conte *The Highway Rat*, de Julia Donaldson i Axel Scheffler

Països de producció: Regne Unit i Alemanya

Any d'estrena: 2017

Durada: 25 minuts

Animació 3D

Versió en català

Títol: *En Mogu i la Perol*

Títol original: *Mogu & Perol*

Direcció: Tsuneo Gōda

Guió: Tsuneo Gōda

País de producció: Japó

Any d'estrena: 2018

Durada: 9 minuts

Animació *stop-motion* (cut out amb ninos de roba)

Versió en català

Títol: *El gos del carnisser*

Títol original: *The Dog and the Butcher*

Direcció: Jonathan Holt

Guió: Jonathan Holt

País de producció: EUA

Any d'estrena: 2009

Durada: 2 minuts

Animació 2D

Sense diàlegs

2. ELS CURTMETRATGES

Títol: *Peppa Pig. La comida*

Títol original: *Peppa Pig. Lunch*

Direcció: Neville Astler i Mark Baker

Guió: Neville Astley, Mark Baker, Phillip Hall i Sam Morrison

País de producció: Regne Unit

Any d'estrena: 2004

Durada: 5 minuts

Animació 2D

Versió en castellà

Títol: *Històries d'ossets golafres: Una discussió d'ossos*

Títol original: *Mlsné medvědí příběhy. Medvědí přenice*

Direcció: Alexandra Hetmerová Májová i Kateřina Karhánková

Guió: Alexandra Hetmerová Májová, Kateřina Karhánková, Tomáš Končinský, Barbora Klárová i Milada Těšitelová

País de producció: República Txeca

Any d'estrena: 2019

Durada: 7 minuts

Animació 2D

Versió en català

2.2. Sinopsis de l'argument

La rata del camí ral

Una rata pirata recorre els camins del camp i atraca tots els animalets que hi passen, robant-los el menjar que duen, i deixant-los afamats. Un dia, la senyora Ànega se li fa la trobadissa i, quan la rata l'amenaça de menjar-se-la, l'au l'enreda dient-li que coneix una cova a dalt de la muntanya que està plena de dolços i de llaminadures.

La rata s'hi fa conduir i, un cop dins la cova, s'adona que l'han enganyada. Sobtada per la foscor i una bandada de muricecs, cau en un pou del qual no sap com sortir. Esporuguida, allí pren consciència del mal que ha fet; se'n penedeix i es torna bona, fins al punt de salvar un parell de cuquetes de llum. Aquestes, agraïdes, li mostren el camí de sortida del pou i de la cova. Un cop fora, camina fins a un poble, on troba una pastisseria, en la qual el pastisser l'agafa d'ajudant.

[Tràiler](#)

En Mogu i la Perol

El mico Mogu té casa seva a dins d'un gran arbre del bosc i li agrada molt cuinar. Es prepara uns àpats succulents i variats, que es menja amb fruïció. Un dia que se li presenta la seva amiga Perol, la convida a tastar el dinar que s'havia preparat, però la petita se li cruspex tot, sense consideració.

2. ELS CURTMETRATGES

A partir d'aquell moment la Perol, egoista i capriciosa, se li presenta a casa a cada àpat i es menja tots els plats que cuina en Mogu. Aquest, que és molt bo, no s'enfada, i continua sent amic de la Perol. Un dia que busquen bolets pel bosc, la Perol tasta uns fruits del bosc amargs i s'enfada amb en Mogu perquè no l'ha advertida. A partir d'aquell moment, deixa de visitar al seu bon amic, però aquest la veu queixant-se de tenir gana. Llavors li prepara un gran festí, que li porta al bosc i, ara sí, comparteixen. Al final, apareixen més habitants del bosc, atrets per la flaire del menjar d'en Mogu.

[Tràiler](#) (en anglès)

[Curtmetratge](#) (subtítols en anglès)

El gos del carnisser

De bon matí, el carnisser omple el plat del seu gos amb pinso. L'animal el prova i el troba dolent, per la qual cosa se serveix unes salsitxes que pengen de la carnisseria, contra la voluntat del propietari. Comença una cursa per recuperar les salsitxes, que acaba amb l'home de morros al plat de pinso. Se n'empassa algun gra i escup els que té a la boca, amb fàstic. Dona les salsitxes a la seva mascota i celebren junts l'amistat que els uneix.

[Curtmetratge](#)

Peppa Pig. La comida

La Peppa i la seva família van a dinar a casa de l'àvia i l'avi Pig, que viuen al camp. L'àvia demana a la Peppa i al seu germanet que vagin a l'hort de l'avi a buscar enciams, tomàquets i cogombres per fer una bona amanida. Un cop a taula, en George no vol menjar l'amanida, perquè diu que no li agraden les verdures. Quan l'avi li dibuixa un dinosaure al plat amb els vegetals de l'hort, en George s'ho menja tot, ben content.

[Curtmetratge](#)

Històries d'ossets golafres: Una discussió d'ossos

Els ossos Ned i Mishka es preparen per cuinar els ous que tenen a la nevera. En Ned vol fer un remenat de xampinyons, en canvi en Mishka prefereix creps amb maduixes. Després de discutir fins al punt d'enfadar-se, en Mishka surt al bosc a recollir els fruits, mentre en Ned comença a batre els ous. Un cop sols, cada un s'adona que ha estat egoista i que no és bo enfadar-se entre amics. Quan en Mishka torna a casa amb bolets, veu que en Ned ja ha preparat creps. Acaben menjant, ben contents, creps de xampinyons i es prometen no enfadar-se mai més.

[Tràiler](#) (en anglès)

Un cop a taula, en George (germanet de la Peppa Pig) no vol menjar l'amanida, perquè diu que no li agraden les verdures. Quan l'avi li dibuixa un dinosaure al plat amb els vegetals de l'hort, en George s'ho menja tot, ben content.

2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar

La rata del camí ral

Abans del de dret a una alimentació sana, hi ha el dret imperatiu a la simple alimentació, per subsistència. El lladronici de la rata protagonista de la pel·lícula atempta directament a aquesta necessitat bàsica dels animals del bosc. Com es veu en una escena del campament on conviuen, aquests queden en un preocupant estat de desnutrició. La lladre els pispa fins i tot aquells aliments que no li agraden, però que són vitals per a les seves víctimes: fruits, verdures, avellanes, bolets, flors...

Més que pels productes naturals, la rata frisa pels elaborats, concretament els dolços, els pastissos i les lllaminadures. La pel·lícula fa un paral·lelisme entre el menjar natural i el prefabricat que permet sintetitzar part de la problemàtica alimentària de la societat actual. Una de cada cinc morts al món es deu a una alimentació inadequada, precisament per aliments processats, sucres afegits, greixos saturats, etc. També és clau incidir en el fet que, com més processament tingui un aliment, menor és la seva qualitat nutritiva.

L'ambició de la rata pirata per fer-se amb el magatzem de dolços de la muntanya pot interpretar-se com una representació naïf de la poderosa indústria alimentària. Les grans corporacions que controlen el sistema alimentari mundial, un negoci multimilionari, fan *lobby* per dificultar la implementació de polítiques públiques en benefici d'una alimentació sostenible.

En canvi, els animals celebren amb alegria i satisfacció la recuperació dels aliments naturals que els havia pres la rata, amb la qual cosa recuperen la seva sobirania alimentària. En aquest sentit, cal ressaltar la proximitat dels productes amb què s'alimenten tots els animals, una de les accions que les entitats públiques consideren bàsiques de cara a crear un sistema alimentari sostenible.

Finalment, és significatiu que qui aconsegueix resoldre el problema amb la rata i recuperar els aliments robats sigui la senyora Ànega, figura clarament maternal i protectora.

La pel·lícula fa un paral·lelisme entre el menjar natural i el prefabricat que permet sintetitzar part de la problemàtica alimentària de la societat actual. Una de cada cinc morts al món es deu a una alimentació inadequada, precisament per aliments processats, sucres afegits, greixos saturats, etc. També és clau incidir en el fet que, com més processament tingui un aliment, menor és la seva qualitat nutritiva.

2. ELS CURTMETRATGES

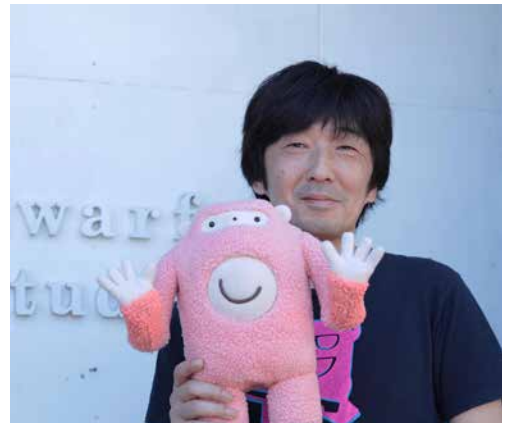
En Mogu i la Perol

Es pot vincular aquest curtmetratge amb la llarga tradició del cinema japonès de pel·lícules que giren al voltant del menjar, les quals constitueixen gairebé un gènere nacional: *Comer, beber, amar, Una pasteleria en Tokio, Ramen Shop...* En totes elles, la cuina i els aliments són més que un simple fet gastronòmic: representen una activitat amb gran transcendència social i humana. Apunten el respecte entre les persones, l'amor per la feina ben feta i el cultiu d'una fina sensualitat, tres característiques que defineixen la cultura nipona.

En Mogu i la Perol transmet el poder transformador del menjar, no només pel que fa a l'elaboració dels aliments, sinó en les relacions entre els dos protagonistes. En primer lloc, hi ha el bonastre d'en Mogu, un gegant que estima la cuina i es passa el dia preparant plats d'allò més variats. Ell és generós amb la seva amiga Perol, fins a l'extrem de deixar-li menjar la totalitat dels àpats que prepara per a ell. D'altra banda, la Perol és tot el contrari: una petita malcriada i egoïsta que arriba a atribuir a en Mogu la culpa de quelcom que ha fet ella per si mateixa. Tot i això, en Mogu continua preocupant-se per ella i li prepara un gran festí per tornar-li l'alegria, amb la qual cosa demostra que el principal ingredient d'un àpat saludable són els bons sentiments i l'amistat.

En el final de la història, quan apareixen altres habitants del bosc davant la taula de menges oferta per en Mogu a la Perol, hi ha una al·lusió a la creació d'espais socials al voltant del menjar. Es pot interpretar també com una referència al fet que les comunitats adquireixin autonomia alimentària, a partir de la recollida de productes naturals i sostenibles de l'entorn. Seria així sempre que no es caigui en una explotació de la bonhomia d'en Mogu i cadascú porti allò que pugui o sàpiga fer.

En el final de la història, quan apareixen altres habitants del bosc davant la taula de menges oferta per en Mogu a la Perol, hi ha una al·lusió a la creació d'espais socials al voltant del menjar. Es pot interpretar també com una referència al fet que les comunitats adquireixin autonomia alimentària, a partir de la recollida de productes naturals i sostenibles de l'entorn.

2. ELS CURTMETRATGES

El gos del carnisser

El curtmetratge es pot interpretar com una metàfora sobre el menjar porqueria, identificat en el pinso amb què l'amo vol alimentar el gos.

A diferència de tants infants, el gos protagonista no accepta aquest menjar sintètic i desnaturalitzat, i reclama matèria nutritiva de primer ordre (carn), que el seu amo té en abundància. Aquest guió tan senzill permet centrar la reflexió en la diferència entre els productes naturals (representats per la carn i les salsitxes), i els elaborats, processats o industrials (representats pel pinso), com a sinònim del *fast food*.

Tot i que cada cop està més qüestionada la dieta centrada en carn i proteïna animal, és evident que sempre serà més sana que aquella basada en productes prefabricats. Aquests arrossegueu poc control dels ingredients que contenen i estan farcits d'excipients químics elaborats a laboratori, talment els pinsos d'animals. Tot i la legislació sobre etiquetatge obligatori, la informació inclosa als envasos és mínima. No ofereix cap garantia sobre la procedència, la qualitat i la manipulació de les matèries primeres utilitzades en la fabricació dels aliments preparats.

Aquests poden ser arguments a incloure en els apartats de coneixement de l'entorn natural (la granja, l'hort, els aliments, el mercat...), així com en l'experiència diària dels menjadors escolars. Així ho recomana el [Pacte de política alimentària urbana de Milà](#), que considera les escoles com un entorn clau per a la promoció d'una alimentació saludable i sostenible.

Peppa Pig. La comida

Aquesta sèrie té una clara voluntat pedagògica, adreçada als infants més menuts. En la representació d'un entorn familiar bàsic, els nens i les nenes són introduïts en experiències quotidianes molt simples, que de seguida reconeixen.

En aquest episodi, surten tres productes de l'hort ben familiars a les neveres domèstiques: enciam, tomàquets i cogombres. Cal destacar el fet que l'avi cultivi un hort, com a exemple de certa autonomia (i, per tant, sobirania) alimentària. Aquesta és clau per afavorir un ple coneixement de la procedència original dels aliments, més enllà del supermercat.

D'altra banda, l'episodi representa una situació ben habitual en l'entorn familiar, com és el rebuig de les verdures per part dels més petits de la casa. Això no impedeix que, ni que sigui amb subterfugis com el que utilitza l'avi, se'ls vagi familiaritzant amb el menjar natural.

Aquest episodi de Peppa Pig representa una situació ben habitual en l'entorn familiar, com és el rebuig de les verdures per part dels més petits de la casa. Això no impedeix que, ni que sigui amb subterfugis com el que utilitza l'avi, se'ls vagi familiaritzant amb el menjar natural.

2. ELS CURTMETRATGES

La voluntat de crear aquest entorn quotidià porta a la representació d'escenes amb detalls que poden resultar contradictoris. El menú del dinar de la família Pig es completa amb un tall de pizza, element que ha esdevingut un comodí de la gastronomia domèstica. La forta industrialització d'aquest producte, de gran acceptació pels paladars infantils i juvenils, ha convertit un plat, originàriament, de qualitats gastronòmiques mediterrànies, en un producte processat en excés, industrialitzat i, per tant, poc saludable.

Peppa Pig és una sèrie amb un clar accent pedagògic. Sorpren que al 2004, any de producció d'aquest episodi, els mitjans de comunicació no estaven encara tan sensibilitzats en la problemàtica de l'alimentació saludable i sostenible.

Històries d'ossets golafres: Una discussió d'ossos

Com en el cas d'**En Mogu i la Perol**, aquest curtmetratge abunda també en la importància dels bons sentiments i l'amistat com a principals ingredients d'una vida sana.

Un plat a cuinar esdevé l'excusa per abordar un petit conflicte entre dos amics. Després d'una discussió en la qual cadascun vol imposar el seu criteri, la reflexió pausada de l'un i l'altre els fa veure el conflicte com a anecdòtic: un detall sense importància al costat de la relació d'amistat que tenen. El més interessant és com, després que cada un hagi cedit en benefici del desig de l'altre, la situació es resol amb una integració dels dos capricis alimentaris en un únic plat. L'àpat es converteix en saludable per al cos i per a l'esperit.

També destaca la recerca de productes naturals en l'entorn dels personatges, la qual cosa introdueix la idea de l'autoabastiment. La sobirania alimentària es contraposa a la dependència de productes industrialitzats, menys sans i accessibles només a través de canals de comercialització.

Al curtmetratge dels ossos amics destaca la recerca de productes naturals en l'entorn dels personatges, la qual cosa introdueix la idea de l'autoabastiment. La sobirania alimentària es contraposa a la dependència de productes industrialitzats, menys sans i accessibles només a través de canals de comercialització.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la selecció de curtmetratges ***Històries d'animalons per menjar sa i compartir*** es conforma de cinc moments educatius complementaris:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 4 hores, com a màxim).
4. Acció per compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3.2. Per anar al cinema

Abans de la sessió de cinema, us suggerim desenvolupar una activitat prèvia a l'aula d'una hora de classe. Us proposem un possible enfocament de la sessió però el podeu adaptar com millor us convingui i sobretot en funció de si treballeu a P3, P4 o P5.

S'obre amb una roda d'aportacions dels nens i les nenes de la classe per enumerar tres qüestions: quins són els seus aliments-preferits, què solen menjar per esmorzar i què els fan a casa per dinar i/o sopar. En funció de l'edat, es pot recollir la llista d'idees compartides a la pissarra o bé complementar-les amb algunes imatges. També és possible treballar-ho en petits grups (15').

A continuació, es defineix conjuntament la composició dels menús de l'alumnat de la classe i què hi faria falta per completar-los. Tot seguit, entre tots i totes s'elabora una proposta de com millorar les dietes. És important anar donant veu al màxim nombre d'infants (10').

Acompanyant-ho amb il·lustracions de suport (en paper o projectades), el o la docent ressalta com es pot afavorir una alimentació sana i sostenible de l'alumnat des de la família, l'escola, els i les professionals de la salut. Es recomana combinar-ho amb la recollida d'algunes de les reaccions de l'alumnat. Aquesta serà també una bona ocasió per explicar que els nens i les nenes de tot el món tenen reconeguts uns [drets](#), entre els quals hi ha una protecció especial de la salut de la infància. Per això el món adult i l'escola tenen el compromís de promoure espais i situacions que l'afavoreixin en tots els sentits (15').

Seqüència didàctica:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 4 hores, com a màxim).
4. Acció de compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

La idea és comentar també els drets dels infants que es treballen:

1. Dret de tots els infants a una alimentació sana i saludable.
2. Dret dels infants a una vida sostenible, en contacte amb la natura.

És important lligar-lo amb tot allò que hagi sorgit del cúmul d'aportacions i la posada en comú. L'objectiu és provocar una descoberta participada sobre la importància del dret dels infants a una alimentació sana i sostenible. Tant les famílies com les institucions que se'n cuiden els han de garantir aquest dret (10').

Tant aquesta descoberta com un petit resum del debat portat a terme a l'aula conformen el contingut de l'aportació de cada grup classe a la sala de cinema, de la mà de dos o tres portaveus. Estaria molt bé poder-la gravar en vídeo i aleshores es projectaria a l'inici o durant la mitja part de la sessió presencial de projecció. En el cas de l'opció virtual, es pot fer arribar una fotografia i algunes frases amb les conclusions de l'activitat prèvia.

Com a tancament de la sessió o bé el dia abans de la projecció (en funció del temps disponible), recomanem fer una breu presentació de la selecció de curtmetratges **Històries d'animalons per menjar sa i compartir**. Si es disposa d'Internet i equips de visionat a l'aula, el més recomanable és introduir el primer migmetrage projectant-ne el [tràiler](#), amb la idea de presentar la història en relació al tema de l'alimentació sana i saludable. Si no es pot, l'alternativa és imprimir alguns fotogrames d'alguns dels films. També es poden llegir o comentar algunes sinopsis (10').

L'objectiu d'aquest treball previ a l'aula és situar el context dels curtmetratges escollits i els drets a treballar, i també preparar la projecció entre tots i totes. És una bona oportunitat per extreure els elements claus que cada grup classe aportarà a la sala de cinema, en format vídeo o de viva veu; o que enviarà en forma de frases breus acompanyades d'alguna fotografia.

Durant la posada en comú a l'aula, es pot explicar que els infants de tot el món tenen reconeguts uns drets, entre els quals hi ha una protecció especial de la salut de la infància.

3.3. Del cinema a l'aula

Dibuixem escenes d'alimentació sana i sostenible

Després de veure la selecció de curtmetratges *Històries d'animalons per menjar sa i compartir*, proposem portar a terme una activitat de creació a l'aula que es basa a subdividir el grup classe en quatre subgrups (potser per racons).

El punt de partida és que cada equip revisi el sentit del dret dels infants a treballar:

1. Dret de tots els infants a una alimentació sana i saludable.
2. Dret dels infants a una vida sostenible, en contacte amb la natura.

Cada subgrup elaborarà una sèrie de 4 a 6 dibuixos al voltant d'aquests drets i del record de tot allò que els hagi frapat més dels curtmetratges que han vist.

Per començar l'activitat, s'aconsella refrescar algunes imatges dels tràilers, el *teaser* o els curtmetratges en línia, comentar-les breument i decidir els subgrups de treball. Tot seguit, cada nen o nena farà individualment un o dos dibuixos relacionats amb els drets a treballar, inspirant-se en alguna escena del film que li hagi cridat més l'atenció.

Arriba el moment de mirar els dibuixos dels companys i les companyes d'equip. A cada subgrup, cadascú comparteix què ha dibuixat i el perquè. La posada en comú serà el punt de partida per acordar el guió de la sèrie de 4 o 6 dibuixos a fer en petit grup.

Compartides les mirades dels i les integrants, l'equip passa a elaborar la sèrie de dibuixos acordats, per parelles. Si pel nivell educatiu es dona el cas, convé escriure un títol per a cada imatge i/o decidir-ne un per a tota la seqüència. En acabar les il·lustracions, cada subgrup pot pintar els dibuixos o treballar-los amb *collage*, la tècnica que el o la docent trobi més convenient i interessant, en funció de l'edat i les arts plàstiques que estigui explorant.

1. Dret de tots els infants a una alimentació sana i saludable.
2. Dret dels infants a una vida sostenible, en contacte amb la natura.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Per finalitzar, es proposa organitzar una posada en comú a l'aula perquè cada subgrup expliqui a la resta quines idees ha treballat i com les ha plasmat en imatges. Amb aquesta presentació i petita reflexió, s'aconseguirà fer una bona repassada al dret dels infants abordat durant les activitats portades a terme entre abans i després de la projecció dels films.

El resultat de cada subgrup es digitalitzarà per després compartir-lo al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#) amb la resta d'escoles participants. Per grup classe, també es pot confeccionar una presentació conjunta, en format digital, de les sèries de dibuixos dels quatre subgrups.

Aquesta activitat pot desenvolupar-se en una sola sessió d'una hora de classe. En aquest cas, en primer lloc, cal fer una distribució de subgrups i tasques, una explicació breu de l'activitat i una recollida ràpida d'impressions sobre la projecció. En base a tot això, es recorda quins drets dels infants s'estan treballant i se'n fa una petita reflexió conjunta. La segona part de la sessió es dedica que cada subgrup elabori la seva sèrie de dibuixos.

Si és possible, recomanem que l'activitat de creació a l'aula agafi un tractament més transversal al currículum i es pugui desplegar en diverses sessions. La durada ideal és de quatre hores lectives. Així es dona pes a la revisió dels drets a treballar i dels curtmetratges, a la reflexió individual i col·lectiva, a l'elaboració i la posada en comú de les creacions fetes a l'aula, i a la recollida de les idees que vagin sorgint al llarg del procés.

L'objectiu d'aquesta activitat és que, entre tot el grup classe, s'elaborin quatre sèries d'il·lustracions sobre el dret dels infants a una alimentació sana i sostenible, partint dels dibuixos individuals que sorgeixin després d'haver gaudit de la selecció de curtmetratges.

Guia didàctica

Segon cicle d'educació infantil

HISTÒRIES D'ANIMALONS PER MENJAR SA I COMPARTIR

Jeroen Jaspaert, Tsuneo Gōda, Jonathan Holt, Neville Astley
i Mark Baker, i Alexandra Májová i Kateřina Karhánková

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

QUADRE RESUM: DEL CINEMA A L'AULA*

DURADA	PROCEDIMENTS	CONTINGUTS
1 hora	Visionat dels films. Creació dels subgrups, tria dels drets a treballar i distribució de tasques.	Treball sobre els drets proposats i recordatori de com els curtsmetratges ens serveixen per parlar-ne.
1 hora	Realització dels primers dibuixos individuals sobre escenes inspiradores. Acció per compartir-los en petit grup. Presa d'acords per elaborar el guió de la sèrie de 4 a 6 dibuixos per part de cada subgrup.	Els dibuixos inicials expressen les primeres impressions sobre el film i el dret treballat. En compartir-les, sorgeix el relat comú. Per equips, comentari dels dibuixos que han anat sortint i acord de les idees bàsiques per fer el guió de la sèrie.
1 hora	Per parelles, elaboració dels 4 a 6 dibuixos que configuren la sèrie de cada equip de treball per després passar-los a pintar o bé guarnir fent servir <i>collage</i> .	En el marc de l'equip de treball, s'elaboren i després es decoren els dibuixos que han resultat de les idees de tots i totes sobre el dret a tractar i la inspiració dels films.
1 hora	Cada subgrup o taula acaba la sèrie i, tot seguit, explica la seva creació a la resta de la classe. És important fer una posada en comú final.	Realització dels acabats de la sèrie de dibuixos per part de cada subgrup i, si s'escau, escriptura del títol de la seqüència. Presentació final de les creacions.

*Aquesta activitat es pot fer en una sola sessió, però es proposa un desplegament més minuciós per aprofundir en els drets a treballar a l'aula.

3.4. De l'aula al món

Un cop realitzada l'activitat de creació a l'aula i enviats els resultats per publicar-los al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de quina seria la composició d'una alimentació sana i sostenible adreçada a infants.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa una dieta basada en una alimentació sana i sostenible per a nens i nenes de la vostra edat.
3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona, vida sana i sostenible**.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat [Creacions escolars del web](#) i proposeu a les famílies entrar-hi.

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzada l'activitat creativa a l'aula, cada grup classe ens farà arribar les creacions dels seus subgrups de treball per email, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada escola i els compartirem al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#), podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us enviarem per correu electrònic un qüestionari d'avaluació que podreu omplir directament en línia. Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant any rere any.

L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de quina seria la composició d'una alimentació sana i sostenible adreçada a infants.

2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa una dieta basada en una alimentació sana i sostenible per a nens i nenes de la vostra edat.

3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona, vida sana i sostenible**.

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

- [Web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#)
- [Web d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Textos legislatius al web de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona (lectura fàcil):

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#)
- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#)
- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Altres:

- [Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència](#)
- [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#)
- [Objectius de Desenvolupament Sostenible \(ODS\)](#)
- [Polítiques municipals de Barcelona en relació als ODS](#)
- [Pacte de política alimentària urbana de Milà](#)
- [Polítiques d'Alimentació Sostenible a Barcelona](#)
- [Pàgina web del curt *En Mogu i la Perol* \(en anglès\)](#)
- [1a temporada de *Peppa Pig* \(en català\)](#)
- [Una mà de contes](#)

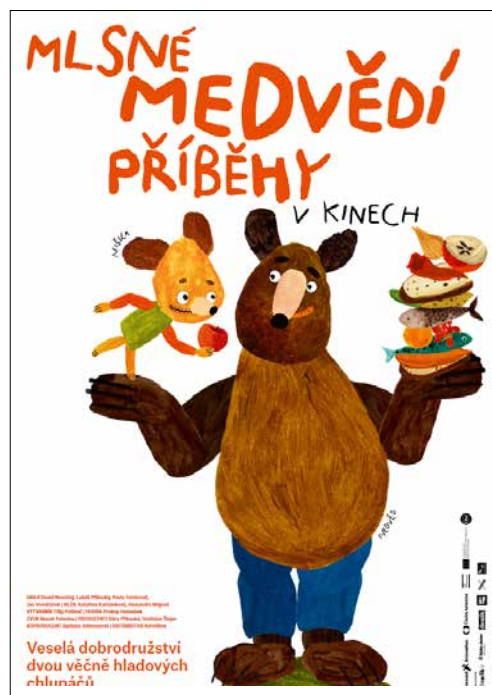
4.2. Bibliografia i filmografia

Bibliografia

- Gallego, J.L. i Calafell, R. (2015). *Anem a buscar bolets*. Barcelona: La Galera
- Hall, K. i Arsenault, I. (2019). *L'abella de la mel*. Barcelona: Zorro Rojo
- Isern, S. i Ferrero, M (2015). *La mejor sopa del mundo*. Pontevedra: OQO Editora
- Mizielinska, A. i Mizielinska, D. (2014). *¿Quién come a quién?* Barcelona: Zorro Rojo
- Muller, G. (2018). *Fruits i fruites*. Barcelona: Animallibres
- Muller, G. (2017). *El meu hort*. Barcelona: Animallibres
- Subi (2021). *La sopa d'en Tomàs*. Barcelona: Animallibres

Filmografia

- [Corb Mitjonet. La gran cursa](#). Ute von Münchow-Pohl i Sandor Jesse (dir.). Alemanya, 2015

Cicle de Cinema dels Drets dels Infants:
www.cinemadretsinfants.cat